

Raporti i konsultimeve i Programit për Parandalimin dhe Zvogëlimin e Barrës Administrative 2022-2027

Gjatë procesit të hartimit të Programit për Parandalimin dhe Zvogëlimin e Barrës Administrative 2022-2027, përveç takimeve dhe punëtorive të grupit punues, Zyra për Planifikim Strategjik ka mbajtur takime me SIGMA, shoqëri të civilë, përfaqësuesit e bizneseve, përfaqësuesit e komunave dhe partnerët zhvillimorë, së bashku dhe ndaras. Në këto takime, të gjithë kanë dhënë kontributin e tyre për aspekte konkrete të PPZBA. Disa prej komente që duhet theksuar, përveç komenteve specifike të shfaqura në tabelën e mëposhtme, janë komentet e përfaqësuesve të Komisionit Evropian, shoqërisë civile dhe partnerëve zhvillimorë.

Në konkluzionet e Komitetit Monitorues të IPA, të mbajtur me 24 mars 2022, përfaqësuesit e Komisionit Evropian, kanë theksuar se përgëzojnë dhe ftojnë Qeverinë të vazhdojnë me koordinimin e mirë të procesit të zvogëlimit të barrës administrative, si model i mirë edhe për proceset tjera. Në komentet e dërguara nga SIGMA në kuadër të konsultimeve publike, mes tjerash theksohet se nëse veprimet e parapara në Program, posaçërisht të Masës 2, zbatohen në mënyrë të suksesshme, kjo do të ishte një hap shumë i madh në përmirësimin e cilësisë së ofrimit të shërbimeve në Kosovë dhe do të ofronte përvojat më të mirë për zvogëlimin e barrës administrative, që do të siguronte që iniciativat e ardhshme e të ngjashme, të ishin edhe më të suksesshme. Në komentet e dërguara nga Korporata Ndërkombëtare Financiare – IFC, mes tjerash theksohet se Programi “është përgatitur në mënyrë shumë të detajshme, që integron praktikën e mira ndërkombëtare dhe në të njëjtën kohë është i përgatitur enkas duke marrë parasysh kontekstin vendor”. Në komentet e dërguara nga Zyra e BE-së në Kosovë, mes tjerash theksohet se Programi “tregon përkushtimin e Qeverisë për adresimin dhe zbatimin e kësaj reforme me një qasje holistike, duke prioritetuar fushat e intervenimeve dhe fazat e procesit të reformës, që i jep Programit një qasje edhe të bëshme edhe kredibile”.

Pjesa e komentuar	Komenti	Pala komentuese	Statusi i komentit: Pranohet/Nuk pranohet/Pranohet pjesërisht	Arsyetimi/sqarimi mbi statusin e komentit
ZPS do të bashkëpunojë dhe koordinohet me Zyrën Ligjore (tash e tutje ZL) të ZKM dhe ministritë e linjës, që harmonizimi ligjor me legjislacionin horizontal, të përfshijë zvogëlimin e barrës administrative sa më shumë dhe në mënyrë të planifikuar, posaçërisht në proceset që ndërlidhen ngushtë me zvogëlimin e barrës administrative, inspektimet dhe procedurat e përgjithshme administrative.	<i>Kërkojmë që kjo pjesë të riformulohet sepse ZPS nuk ka kompetencë të koordinojë ministritë sa i përket legjislacionit, meqë kjo i përket Zyrës Ligjore.</i> <i>Të riformulohet si në vijim: “Zyra Ligjore në bashkëpunim me departamentet ligjore të ministrive të linjës...”</i>	Zyra Ligjore/ZKM	Pranohet	<i>Pjesa e komentuar nuk ka të bëjë asgjë me përgjegjësi dhe kompetencë, mirëpo kjo pjesë është larguar në tërësi meqenëse Zyra Ligjore/ZKM ka planifikuar që për zvogëlimin e barrës administrative në lejime, ku kërkohet ndryshimi i ligjeve, këtë do ta bëjë me anë të një ligji ‘omnibusi’. Zyra Ligjore ka theksuar se teknika ‘omnibusi’ mund të përdoret vetëm për qëllime të njëjta dhe harmonizimi i ligjeve me procedurat e përgjithshme administrative dhe zvogëlimi i barrës administrative nuk është përbëjnë qëllim të njëjtë.</i>

<p>Sipas nevojës, ZPS e ndihmon institucionin përgjegjës për vlerësimin ex post të legjislacionit përkatës, për përdorimin e MKS. ZL kontrollon dhe kërkon që vlerësimet ex post, të përmbajnë edhe analizën dhe rekomandimin për zvogëlimin e barrës administrative dhe zbatimin e rekomandimit në legjislacion.</p>	<p><i>Manuali i ri për vlerësimin ex post të legjislacionit parasheh se procesi i koordinimit të vlerësimit ex post të legjislacionit bëhet nga ana e Zyrës Ligjore në ZKM (proces ky që është bërë edhe me Udhërrëfyesin e mëparshëm për vlerësimin ex post të legjislacionit). Deri më tani ka qenë Grupi Mbikëqyrës për Vlerësimin ex post të legjislacionit organi përgjegjës për koordinimin e vlerësimit ex post, ndërsa tani do të jetë Këshlli i Drejtorëve të departamenteve ligjore. Andaj, duhet të theksohet se përgjegjësia e koordinimit dhe sigurimit të cilësisë së vlerësimeve ex post bie mbi këto trupa.</i></p>	<p>Zyra Ligjore/ZKM</p>	<p>Nuk pranohet</p>	<p><i>Pjesa e komentuar nuk nënkupton përgjegjësi mbi funksionin e vlerësimit ex post të legjislacionit, por mbështetjen e Zyrës Ligjore, Ministrive dhe institucioneve të tjera, për përdorimin e modelit të kostimit standard, i cili është mjeti kryesor për kuantifikimin e barrës administrative, pasi që edhe gjatë vlerësimit ex post të legjislacionit, mund të bëhen rekomandime dhe matje për zvogëlimin e barrës administrative.</i></p>
<p>Trajnimet do të shoqërohen me udhëzues dhe praktikume të përgatitur nga ZPS , në mënyrë që zyrtarët e trajnuar, të kenë një mjet të cilit i referohen gjatë punës së tyre ditore, në funksion të parandalimit dhe zvogëlimin të barrës administrative.</p>	<p><i>Nevojitet që kjo pjesë të zhvillohet më tutje me qëllim të përfshirjes edhe të pjesës së trajnimeve sa kanë të bëjnë me hartimin e legjislacionit i cili nuk krijon barrë administrative. Në pjesën më të madhe të rasteve, reduktimi i barrës administrative kërkon ndryshime ligjore, dhe trajnimet për reduktimin e barrës administrative në të ardhmen nevojitet të modelohen në atë mënyrë që të targetojnë zyrtarët që marrin pjesë në procesin e hartimit të legjislacionit, për të krijuar teknika të reja të hartimit, që nuk krijojnë barrë të re, respektivisht, se zvogëlojnë barrën ekzistuese. Në këtë kontekst, ZL ka mandatin që të kujdeset për përmirësimin e vazhdueshëm të legjislacionit, përfshirë edhe kujdesin për teknikat dhe standardet e hartimit të legjislacionit. Andaj, ZL duhet të jete përgjegjëse për pjesën e tillë në kuadër të udhëzuesit dhe praktikumeve për trajnimet e tilla.</i></p>	<p>Zyra Ligjore/ZKM</p>	<p>Pranohet</p>	<p><i>Komenti e ka edhe përgjigjen e kërkuar. ZPS do të koordinojë procesin në vazhdimësi me ZL dhe do të konsultohet me të gjitha institucionet relevante.</i></p>
<p>Personi përgjegjës për procesin e zvogëlimin të barrës administrative në nivelin qendror, i caktuar me vendim të Qeverisë, i cili është përgjegjës për mbarëvajtjen e zbatimit të Programit në kuptim profesional dhe për koordinimin e të gjitha proceseve që ndërliken më zbatimin e Programit. Përgjegjësitë dhe detyrat e koordinatorit, përcaktohen me vendim të Qeverisë;</p>	<p><i>Propozojmë të riformulohet: “..është përgjegjës për koordinimin e zbatimit...”, sepse zbatimi bëhet nga institucionet përkatëse që e kanë në përgjegjësi (p.sh. ASHI, MINT, ZKM etj.), kurse vetëm koordinimi mund të bëhet nga një person përgjegjës. Për më tepër, një person përgjegjës, i vetëm nuk e ka të mundur të bëjë gjithë koordinimin e këtij procesi kaq kompleks dhe të shtrirë në kaq shume insticione. Andaj, Zyra Ligjore është e mendimit se për këtë nevojitet të themelohet një trupe qeveritare në përbërje të udhëheqësve të strukturave</i></p>	<p>Zyra Ligjore/ZKM</p>	<p>Pranohet</p>	<p><i>Është larguar në tërësi.</i></p>

	<i>administrative përgjegjëse për pjesët përkatëse të përgjegjësisë, që derivojnë nga ky Program.</i>			
Plani i Veprimit	<i>Digjitalizimi i shërbimit publik administrativ për marrjen e lejes për subjektet që merren me veprimtari të produkteve të naftës ose karburanteve të ripërtërishme.</i>	MINT	Nuk pranohet	<i>Digjitalizimi i lejeve dhe licencave është planifikuar në Masën 1 të Planit të Veprimit. Prandaj, ky shërbim hyn në atë planifikim.</i>
Plani i Veprimit	<i>Digjitalizimi i shërbimit publik administrativ për marrjen e lejes për ushtrimin e veprimtarive profesionale shërbyese – Pika e Kontaktit për Shërbime (PVK).</i>	MINT	Nuk pranohet	<i>Digjitalizimi i lejeve dhe licencave është planifikuar në Masën 1 të Planit të Veprimit. Prandaj, ky shërbim hyn në atë planifikim.</i>
Plani i Veprimit	<i>Plani i veprimit mund të përfitojë nga një nivel pak më i lartë i detajeve, veçanërisht duke pasur parasysh se një pjesë e madhe e analizave tashmë është bërë në anekse, të cilat përmbajnë informacione për cilat akte ligjore duhet të ndryshohen . P.sh. a) Aktivitetet e thjeshtimit në objektivat 1 dhe 2 duhet të tregojnë se cilat ligje duhet të ndryshohen (të paraprihen nga cili dokument koncept dhe të pasohet nga ndryshimet në legjislacionin dytësor) dhe kur. b) Aktivitetet e dixhitalizimit duhet të tregojnë hapat si përpunimi i kërkesave specifike për zhvillimin e TI-së, prokurimin publik (nëse zhvillimi është i jashtëm) si dhe zhvillimi dhe testimi. Specifikimi i këtyre hapave në planin e veprimit do të ndihmonte për të siguruar që afatet e propozuara janë vërtet realiste dhe të gjitha institucionet zbatuese do të jenë të vetëdijshme për hapat që duhet të ndërmerren;</i>	SIGMA	Nuk pranohet	<i>Veprimet e masave 1 dhe 2 i kanë të identifikuarat ligjet dhe aktet nënligjore në Shtojcën 1,2 dhe 3. Të gjitha këto ligje dhe akte nënligjore të identifikuarat, bëhen pjesë e Planit Legjislativ dhe Planit të akteve nënligjore, në kuadër të planifikimit ligjor vjetor. Sa i përket digjitalizimit, është vendosur vetëm afati përfundimtar kur shërbimi ekspozohet në E-Kosova dhe është lënë një kohë e mjaftueshme për këtë, në mënyrë që caqet të jenë reale.</i>
Plani i Veprimit	<i>SIGMA ka sugjeruar disa rregullime në kornizën e treguesve në mënyrë që të fokusohet më shumë në fitimet aktuale në kosto dhe kohëzgjatje të shërbimeve individuale. Perceptimi publik mund të funksionojë gjithashtu si tregues, por zakonisht do të duhet kohë për të ndryshuar perceptimin (edhe pasi ndryshimet të kenë ndodhur tashmë objektivisht) dhe shumë faktorë të tjerë gjithashtu ndikojnë në perceptimin publik (prandaj mund të mos jetë treguesi më i rëndësishëm për një plan të afat kaq i shkurtër)</i>	SIGMA	Pranohet	<i>Janë larguar të gjithë treguesit e perceptimit nga Plani i Veprimit, përveç treguesit të zhvilluar nga Barometri i Ballkanit.</i>

Plani i Veprimit	<i>Gjithashtu kemi vërejtur se aktualisht plani nuk është i kostuar. Mund të jetë e vështirë të identifikohet kostoja specifike për dixhitalizimin e çdo shërbimi individual, por gjithsesi do të ishte e dobishme të tregohen shumat që janë në dispozicion nga donatorët, në mënyrë që të kuptohet/konfirmohet se financimi është parashikuar/garantuar. Nëse fondet në mënyrë efektive nuk janë të disponueshme, atëherë është e vështirë të parashikohet se si mund të zbatohet dixhitalizimi.</i>	SIGMA	Pranohet	<i>Kostimi është vendosur për secilin veprim të Planit të Veprimit.</i>
Plani i Veprimit	<i>Së fundi, ne do të sugjeronim që të rishikohej nevoja për përfshirjen e objektivit 5 (komunikimi dhe ngritja e vetëdijes) në plan. Nëse objektivi 1 dhe 2 realizohen mirë, atëherë ky është ndërgjegjësimi më i mirë që mund të bëhet dhe heqja e objektivit 5 do të mundësonte përdorimin e disa burimeve nga ai objektivi për arritjen e suksesshme të objektivave 1 dhe 2.</i>	SIGMA	Nuk pranohet	<i>Masa 5 është e nevojshme pasi që, përveç aspektet të promovimit të rezultateve, paraqet po ashtu ngritje të vetëdijës në kuptim të përdorimit të atyre shërbimeve që thjeshtohen dhe dixhitalizohen.</i>
Plani i Veprimit: Treguesi: % e koncept dokumenteve relevante me opsion e rekomanduar që parandalon apo zvogëlon barrën administrative	<i>Jo një tregues shumë i mirë, sepse: - Koncept dokumentet përgatitën vetëm për projektligje, ndërsa ngarkesat administrative zakonisht krijohen efektivisht nga aktet nënligjore (d.m.th. kërkesat specifike për aplikimet, etj.). Në këtë mënyrë objektivi i këtij treguesi do të mund të arrihej mirë, por gjithsesi mund të krijohejshin ngarkesa administrative nga aktet nënligjore; - Nuk është e qartë nëse ky objektivi është për të gjitha CD-të apo vetëm ato që do të duhet të përgatiten për zbatimin e rekomandimeve (për thjeshtësimin e procedurave (shtojca 1 dhe 2)? Cilat janë CD-të “përkatëse”? - Objektivat e propozuara tregojnë se në 50-70% të rasteve, është në rregull që CD-ja propozoi opsionin që krijon barrë administrative – a mund të konsiderohet kjo vërtet si në rregull? Sugjerim alternativ për tregues – monitorohet kohëzgjatja mesatare e procedurës së aplikimit për lejet dhe licencat nga ministritë, ku tashmë është bërë analiza (MIET, MBPZHR, MMPH, MSH, MPB) dhe synimi duhet të jetë zvogëlimi i kohëzgjatjes, p.sh. me 10% në 2023, objektivi më ambicioz në 2024.</i>	SIGMA	Pranohet	<i>Është larguar treguesi në tërësi. Po ashtu, veprimet për të arritur këtë tregues janë vendosur në Planin e Veprimit të Strategjisë për Reformën e Administratës Publike. Ndërsa sa i përket treguesit të propozuar, nuk është pranuar, për shkak se Treguesi 1 i cili identifikon kursimet, mbulon edhe kohëzgjatjen. Kjo pasi që, me Modelin e Kostimit Standard edhe koha do të kalkulohet në para.</i>
Plani i Veprimit:	<i>Më mirë të keni objektiva të qarta numerike këtu, d.m.th. të llogarisni numrin e shërbimeve në aneksin 1 dhe 2 dhe të vendosni 20% të atij numri si objektivi. E njëjta gjë për vitin</i>	SIGMA	Pranohet	<i>Janë vendosur numrat si për vlerën bazë ashtu edhe për caqet.</i>

<p>Treguesi: % e shërbimeve administrative publike në nivelin qendror, sipas shtojcave 1 dhe 2, të thjeshtuara</p>	<p>2024. Për momentin nuk është e qartë se nga cili numër do të llogaritet % – numri total i shërbimeve të ofruara nga këto ministri (të renditura në aneksin 1 dhe 2) apo numri total i shërbimeve për të cilat aneksi përmban rekomandime .</p>			
<p>Plani i Veprimit: Treguesi: % of public administrative services according to annexes 1 and 2, digitized</p>	<p>Çfarë do të thotë dixhitalizimi këtu – a duhet të mbulojë të gjithë procesin (aplikimin, rishikimin, lëshimin) apo vetëm aplikacionin (siç përmendet në kolonën e rezultateve në të djathtë)? Më mirë të jesh i qartë. Perceptimi i publikut si tregues mund të funksionojë, por ju lutemi vini re se perceptimi mund të pritet të ndryshojë vetëm pasi shërbimet të jenë thjeshtuar/dixhitalizuar, d.m.th. ndoshta ka një vonesë për përmirësimin e shërbimit dhe efektin e tij në perceptimin publik. Aktualisht të gjitha afatet për thjeshtim janë në fund të vitit 2023. Cilat aktivitete do të sigurojnë që perceptimi të përmirësohet tashmë në vitin 2023 (nëse procedurat e thjeshtimit nuk kanë përfunduar)!? Zgjidhja është të rregulloni objektivin e treguesit ose të specifikoni afatet e aktiviteteve (për të treguar se cilat shërbime do të thjeshtohen në kohë për t'i mundësuar ato të ndikojnë në perceptimin tashmë në 2023).</p>	<p>SIGMA</p>	<p>Pranohet</p>	<p>Digjitalizimi i shërbimit administrativ nënkupton digjitalizimi i procedurës nga faza e aplikimit të palës deri në fazën e lëshimit të aktit administrativ nga administrata apo autoriteti publik.</p>
<p>Plani i Veprimit</p>	<p>Përgjatë planit – ju lutemi të merrni parasysh shtimin e datës kur duhet të fillojë aktiviteti, sepse kjo siguron që të gjitha institucionet të jenë të vetëdijshme për këtë dhe mundëson që të kuptohet më mirë renditja.</p>	<p>SIGMA</p>	<p>Nuk pranohet</p>	<p>Datat e fillimit të veprimeve nuk theksohen në Plan të Veprimit, pasi që ky i fundit është shëmbull i Udhëzimit Administrativ dhe Manualit në fuqi për planifikimin e dokumenteve strategjike.</p>
<p>Plani i Veprimit Zbatimi i rekomandimeve për thjeshtim të shërbimeve administrative të MINT</p>	<p>Për të gjitha aktivitetet e formuluar në mënyrë të ngjashme, do të ishte më mirë/e qartë të specifikohesh: - Deri në cilin afat do të duhet të miratohet koncepti dokumenti për ndryshimin e ligjeve përkatëse? - Deri në cilin afat do të duhet të ndryshohet ligji përkatës (sepse me shumë mundësi kjo duhet bërë para ndryshimit të akteve nënligjore), përfshirë. Cili është afati për përgatitjen e projekt-amendamenteve, kur i dorëzohet qeverisë, kur parlamentit? - Deri në cilin afat do të duhet të ndryshohen aktet nënligjore; - Për hir të qartësisë, do të ishte mirë të specifikohesh gjithashtu se cili departament/njësi brenda ministrisë është</p>	<p>SIGMA</p>	<p>Pranohet pjesërisht</p>	<p>Koncepti dokumenti për aktet juridike të identifikuar në Shtojcën 1, 2 dhe 3 nuk ka, duke e marrë parasysh analizën e detajshme që është bërë dhe kalkulimet e kostos administrative. Sidoqoftë, duke e marrë parasysh se deri tani reforma ka ecur shumë ngadalë, atëherë nëpërmjet Komisionit për Planifikim Strategjik është nxjerrë Vendim ku theksohet se Zyra Ligjore e ZKM, do të hartojë të gjitha aktet juridike (projektligjet dhe projekt aktet</p>

	<i>aktualisht përgjegjës për CD-në, projektligjin, aktet nënligjore?</i>			<i>nënligjore) të nevojshme për zbatimin e plotë të analizave në Shtojcën 1 dhe 2. Po ashtu, sa i përket projektligjeve, Zyra Ligjore ka planifikuar përdorimin e teknikës ombibus për projektligjet. Ndërsa për ato shërbime (leje dhe licenca) për të cilat nuk ka nevojë të ndërroj ligji, do të hartohen sa më shpejt, më së largu gjatë vitit 2022. Ndërsa për ato projektakte nënligjore të cilat dalin pas miratimit të ligjit omnibus, do të hartohen nga Zyra Ligjore pas miratimit të ligjit omnibus në Kuvend, indikativisht në tremujorin e dytë të vitit 2023. Sidoqoftë, në Plan të Veprimit është vendosur vetëm afati i fundit kur reforma është zbatuar, për të cilën bashkë me grupin punues, është ardhë në përfundim se është afat real.</i>
Plani i Veprimit Inicimi i digjitalizimit të lejimeve të thjeshtuara, sipas analizës për digjitalizim	<i>Dy komente:: - Aktualisht aktiviteti tregon afatin e “inicimit”, pra kur duhet të fillojë dixhitalizimi, por nuk ka afat për përfundimin e dixhitalizimit. Kjo nuk ka siguri kur dixhitalizimi do të përfundojë apo do të përfundojë në kohë për të arritur objektivat e treguesve? Do të ishte më mirë që aktiviteti të formulohej në një mënyrë, ku të jepet qartë afati përfundimtar. - A mund të pritet vërtet që ky aktivitet të zbatohet pa ndonjë kosto shtesë (d.m.th., i gjithë zhvillimi i IT-së do të jetë brenda dhe staf i përkatës a është punësuar tashmë)?</i>	SIGMA	Pranohet	<i>Nuk ka afat për kompletimin e digjitalizimit. Ka afat për arritjen e caqeve që vendosim për digjitalizim. Caqet e digjitalizimit janë të vendosura në atë mënyrë që reflektojnë edhe sfidat që ka reforma.</i>
Plani i Veprimit: Treguesi: Kënaqshmëria e qytetarëve dhe bizneseve më shërbimet administrative të përzgjedhura	<i>Nuk është e qartë, si do të llogaritet ky tregues apo cili është objektivi në të vërtetë? Treguesi ka të bëjë me kënaqësinë dhe objektivi është mbi 30%, a do të thotë se më shumë se 30% e aplikantëve janë të kënaqur me këto shërbime? Ndoshta do të jetë më mirë të monitorohet kostoja/kohëzgjatja aktuale e këtyre shërbimeve të zgjedhura (në vend të perceptimit). Dhe objektivi do të ishte</i>	SIGMA	Pranohet	<i>Është larguar treguesi i mëhershëm dhe është pranuar treguesi i propozuar.</i>

	<i>në përputhje me rrethanat x% kosto ose kohëzgjatje më e ulët.</i>			
Plani i Veprimit Thjeshtimi i shërbimeve administrative të përzgjedhura duke u bazuar në ngjarje reale	<i>Aktivitetet e propozuara në përgjithësi janë të gjitha relevante, por ju lutemi merrni parasysh shtimin e 1-2 aktiviteteve shtesë në: - Përgatitjen e një pasqyre të mësimave të nxjerra nga nismat e thjeshtimit/dixhitalizimit të këtyre shërbimeve; - Rregullimin e materialeve/manualeve të trajnimit bazuar në këto mësimave të nxjerra; - Planifikimi i thjeshtimit dhe dixhitalizimit të grupit të ardhshëm të shërbimeve.</i>	SIGMA	Pranohet	<i>Janë shtuar veprimet e propozuara.</i>
Plani i Veprimit: Zbatimi i rekomandimit për thjeshtimit të regjistrimit të veturave për herë të parë (R), vazhdimin e regjistrimit (V) dhe ndërrimin e pronësisë (P).	<i>Këtu (dhe për të gjitha aktivitetet e ngjashme më poshtë), nëse tashmë e dini se cilat akte ligjore duhet të ndryshohen, atëherë mund ta specifikoni edhe këtu. Kjo do të ndihmonte për të përcaktuar nëse afati është real (p.sh. nëse një ligj duhet të ndryshohet, një CD e miratuar edhe më parë, plus ndryshimet në legjislacionin dytësor pas ndryshimeve të ligjit, atëherë fundi i vitit 2022 mund të jetë tepër optimist).</i>	SIGMA	Nuk pranohet	<i>Aktet juridike të identifikuara për këtë janë theksuar në Shtojcën 3 dhe do të jenë pjesë e Planit të akteve nënligjore, në kuadër të planifikimit ligjor vjetor. Sidoqoftë, afati i fundit për zbatimin e thjeshtimit është vendosur duke i marrë parasysh edhe procedurat edhe sfidat gjatë procesit.</i>
Plani i Veprimit Digjitalizimi i shërbimeve administrative publike për regjistrimin për herët të parë të veturave, vazhdimin e regjistrimit dhe ndërrimit të pronësisë.	<i>Ky aktivitet (dhe të gjitha të tjera të ngjashme) ndoshta kërkon disa fonde, por aktualisht asnjë nuk tregohet. Nëse aktiviteti do të financohet nga donatorët dhe shumica e fondeve të disponueshme është e njohur, atëherë një opsion është të tregohet kjo shumë në PV (nëse kostoja e saktë e zhvillimit nuk është e njohur). Së dyti, nëse dixhitalizimi do të jepet jashtë, atëherë do të ishte më mirë të përvijohen aktivitetet që duhet të kryhen për dixhitalizim, p.sh. - përpunimin e kërkesave specifike; - Prokurimi publik; - Zhvillimi dhe testimi. Atëherë është e mundur të përcaktohet nëse afati është real.</i>	SIGMA	Pranohet pjesërisht	<i>Kostoja për secilin veprim që ka të bëjë me digjitalizimin është vendosur. Sidoqoftë, aspektet e tilla si kërkesat specifike, prokurimi, zhvillimi dhe testimi, janë marrë parasysh me vendosjen e afatit të fundit në Plan të Veprimit.</i>
Plani i Veprimit: Zbatimi i rekomandimit për thjeshtim të shërbimeve administrative publike për aplikimin për letërnjoftim për personat 16-18 vjeç	<i>A është ky me të vërtetë një aktivitet i veçantë nga 2.12? Ndoshta do të kishte kuptim thjeshtimi dhe dixhitalizimi i lëshimit të letërnjoftimit për të gjitha grupmoshat njëherësh. Edhe nëse aktualisht keni një letërnjoftim të veçantë për personat e moshës 16-18 vjeç, pyetja e parë mund të jetë –</i>	SIGMA	Pranohet	<i>Janë bashkuar veprimet e theksuara, pasi që gabimisht janë lënë ndaras.</i>

	<i>a duhet ta mbani këtë letërnjoftim të veçantë apo të keni të njëjtën kartë identiteti për të gjithë?</i>			
Plani i Veprimit: Ngritja e koordinimit institucional dhe ngritja e kapaciteteve për parandalim dhe zvogëlim të barrës administrative	<i>Thjesht një ide shtesë e rastësishme për të motivuar/nxitur aktivitetet e lidhura me ZBA-në (që mund të vendosen nën këtë objektivi): prezantoni një shpërblim vjetor që do t'i jepet autoritetit që reduktoi më shumë ngarkesat administrative në vitin e kaluar.</i>	SIGMA	Pranohet	<i>Shpërblimi do të planifohet gjatë planifikimit buxhetor në fund të vitit 2023, kur dëshmohen sukseset e para.</i>
Plani i Veprimit Zhvillimi i modulit për barrën administrative	<i>Aktualisht zhvillimi i modulit të trajnimit dhe ofrimi i trajnimeve (3.15.) kanë të njëjtin afat. Mund të jetë më mirë caktoni më përpara afatin e modulit, sepse pa modul nuk është e mundur të stërviteni.</i>	SIGMA	Pranohet	<i>Janë reflektuar afatet në Plan të Veprimit.</i>
Plani i Veprimit Përditësimi i udhëzuesit të modelit të kostimit standard dhe fajllit excel, sipas qasjes së Programit.	<i>Thjesht duke theksuar se nuk ka asnjë përgjegjës.</i>	SIGMA	Pranohet	<i>Është reflektuar institucioni përgjegjës, Zyra për Planifikim Strategjik.</i>
Plani i Veprimit % e shërbimeve administrative publike në nivel lokal, të thjeshtuara	<i>Ky tregues është formuluar shumë në mënyrë ideale. Do të ishte më mirë të fokusoheshim këtu edhe në koston dhe kohëzgjatjen e shërbimit, si në kapitullin 2 (dhe të fokusohemi në shërbimet që do të analizohen/thjeshtohen).</i>	SIGMA	Pranohet	<i>Është ndërruar treguesi në Plan të Veprimit. Kursimet pas thjeshtimeve të shërbimeve të komunave, do të kalkulohen në treguesin 1 të qëllimit të përgjithshëm.</i>
Plani i Veprimit Thjeshtimi i shërbimeve publike administrative në nivel lokal	<i>Plani i propozuar sugjeron që të gjitha komunat të ofrojnë një grup të ndryshëm shërbimesh, dhe për këtë arsye secila komunë duhet të analizohet veçmas. Me shumë mundësi, në realitet komunat ofrojnë të njëjtat shërbime (dhe me shumë mundësi edhe e bëjnë atë në mënyrë të ngjashme), prandaj nuk ka kuptim të mos analizohet çdo komunë individualisht (siç propozohet tani), por të analizohen të gjitha bashkitë së bashku ose nëse kjo është shumë ambicioze, pastaj fokusohuni në shërbimet në sektor të caktuar, p.sh. sociale, mjedisore dhe planifikuese, etj.</i>	SIGMA	Pranohet pjesërisht	<i>Komunat lëshojnë në të shumtën e rasteve shërbimeve të njëjta, me dallime të vogla nga komuna në komunë. Sidoqoftë, secila prej komunave ka kompetencë për vendosjen e pagesave për shërbimet që ofrojnë ato, si të deleguarat nga niveli qendror ashtu edhe për ato vetanake. Po ashtu, është mjaft sfiduese zbatimi i legjislacionit qendror edhe kur i njëjti ndryshohet. Prandaj, për të pasur një zbatim më të madh dhe të vërtetshëm nga ana e qytetarëve, duhet punuar me secilën komunë veç e veç, ndonëse nga viti 2023 synohet të bëhet me grupe komunash.</i>

<p>Plani i Veprimit</p> <p>Rritja e komunikimit dhe ngritja e vetëdijës për barrës administrative</p>	<p><i>Sugjeroj që ky objektiv të hiqet tërësisht ose të bashkohen disa aktivitete (p.sh. konsultimet me bizneset dhe OSHC-të) me aktivitetet e parashikuara në objektivin 3. Nëse ZBA është bërë mirë, ai komunikon suksesin dhe rrit vetëdijen, prandaj nuk ka nevojë të printoni broshura, banderola, fletore dhe lapsa (do t'ju ndihmojë të ruani mjedisin si mirë, nëse nuk i bëni këto aktivitete).</i></p> <p><i>Ju lutemi rishpërndani të gjitha burimet e planifikuara për objektivin 5 për realizimin e objektivit 2 dhe kjo do të ishte rritja më e mirë e ndërgjegjësimit ndonjëherë.</i></p>	<p>SIGMA</p>	<p>Pranohet pjesërisht</p>	<p><i>Janë bashkuar disa prej veprimeve. Ndërsa pjesa e ngritjes së vetëdijës është mjaft e nevojshme, jo vetëm për publikun por edhe për vetë administratën publike. Ngritja e vetëdijës në formën e duhur, do bëjë që zyrtarët që kanë përgjegjësi hartimin e politikave, të kenë vëmendjen gjithnjë që të mos krijojnë barrë administrative.</i></p>
<p>Koment i përgjithshëm</p>	<p><i>Nëse dikush do të zvogëlonte kohëzgjatjen e programit, disa nga pyetjet udhëzuese që nuk janë pjesë e metodologjisë së përgjithshme mund të vendosen në mënyrë të dobishme në një aneks të programit dhe më pas të shtjellohen më tej në mjetet e parashikuara që do të zhvillohen.</i></p>	<p>Zyra e BE-së</p>	<p>Pranohet</p>	<p><i>Disa prej pjesëve janë vendosur në shtojca.</i></p>
<p>Koment i përgjithshëm</p>	<p><i>Duke qenë se ky është një program dhe jo një strategji sektoriale, do të ishte e rëndësishme të bëhen të qarta lidhjet me SKZH-në dhe SRAP-in dhe si dhe strategjinë e ardhshme të qeverisjes elektronike. Prandaj, dublikimet e objektivave strategjike duhet të shmangen, ndërkohë që drafti strategjia e RAP-së është korniza kryesore e politikave që duhet të drejtojë përcaktimin e objektivave sipas strategjisë ZBA dhe E-Qeverisë. Për momentin ka vetëm një referencë të përgjithshme për këto dokumente, ndoshta pasi ato po hartoheshin në të njëjtën kohë me programin. Megjithatë, përpara finalizimit, do të ishte mirë të shtoheshin objektivat strategjike nga SKZH-ja në të cilat po kontribuon programi, nëpërmjet SRAP-it, si strategjia sektoriale e programit. Gjithashtu, objektivi(et) specifik dhe treguesit nga SRAP që shërben PPZBA mund të ripërsëriten në programin PPZBA.</i></p>	<p>Zyra e BE-së</p>	<p>Pranohet pjesërisht</p>	<p><i>Ndërlidhja e PPZBA me SRAP/SQE dhe SKZH është bërë dhe është shfaqur në formën e konceptit apo qasjes strategjike. Është e nënkuptueshme që zbatim i PPZBA do të ushqejë treguesit e SIGMA për ofrim të shërbimeve, të cilët janë përdorur në SRAP, si dhe është e nënkuptueshme që kjo do të rrisë vlerën e treguesit të Bankës Botërore për efektivitetit e Qeverisë.</i></p> <p><i>Po ashtu, duhet theksuar se është mjaft e vështirë të mos ketë përsëritje apo dyfishim objektivash, ndonëse është bërë shumë që kjo të mod ndodhë. Mirëpo, në bazë të takimeve që kemi pasur me përfaqësuesit e SIGMA, e kemi theksuar këtë sfidë, dhe na është rekomanduar që, aty ku ka mundësi për përsëritje apo dyfishim, të shtohet kujdesi që të mos vendosen vlera, rezultate, mandate, etj., të kundërta, apo që bien në kontradiktë nga dokumenti në dokument.</i></p>

<p>Koment i përgjithshëm</p>	<p><i>Ndoshta për shkak se kjo lidhje me PARS-in aktualisht nuk është elaboruar, objektivat dhe treguesit - pjesa e programit mbeten paksa të dobëta. Plani i veprimit rendit synimet dhe treguesit, megjithatë, në mënyrë ideale këto synime duhet të jenë objektiva që rrjedhin nga strategjia sektoriale, PARS. Sidoqoftë, drafti PARS në fakt po bën vetëm një referencë të paqartë për "kontribuimin dhe kontrollin e zbatimit" të programit ABR (Treguesi në draft PARS nën objektivin specifik I është "Përmirësimi i ofrimit të shërbimeve nëpërmjet thjeshtimit të procedurave dhe harmonizimit ligjor"). Prandaj, një përcaktim më i mirë i objektivave strategjike duhet të vendoset në draft-strategjinë e RAP-së se si ABR kontribuon në përmbushjen e objektivave nën seksionin "ofrimi i shërbimeve", si dhe si një specifikim më i mirë i treguesve dhe jo vetëm "zbatimi". ABR. Treguesit duhet të shoqërohen me një dokument pasaporte tregues, duke hapur se çfarë masash treguesi, metodologjinë për mbledhjen e informacionit për të, etj. Gjithashtu nuk ka asnjë kornizë për vlerësimin e rrezikut të përpunuar se si mund të zbuten rreziqet e mundshme.</i></p>	<p>Zyra e BE-së</p>	<p>Nuk pranohet</p>	<p><i>Çdo dokument strategjik ka synime dhe tregues. Synimet dhe treguesit e PPZBA janë mjaft të qartë dhe të matshëm. Sa i përket treguesit për zbatimin e PPZBA të përdorur në SRAP, i njëjti do të largohet pasi që, treguesi i SIGMA për ofrimin e shërbimeve është i mjaftueshëm për mbulimin e shtyllës së ofrimit të shërbimeve në SRAP dhe PPZBA, në tërësi në kuadër të sektorit të AP. Pasaporta e treguesve është përgatitur dhe është vendosur në shtojcë të Programit. Sa i përket vlerësimin të rrezikut, kjo është bërë në SKZH dhe SRAP. Të njëjtat sfida të përgjithshme (mungesa e stafit, buxhetit, matura e ulët e sistemeve teknologjike, mungesa e kapaciteteve, etj) janë të vlefshme edhe në PPZBA, prandaj nuk është parë e nevojshme të theksohen në dokument.</i></p>
<p>Koment i përgjithshëm</p>	<p><i>Mund të jetë e dobishme të përfshihet një përmendje ose referencë për axhendën dixhitale/strategjinë e qeverisjes elektronike që pritet të miratohet deri në fund të vitit 2022/fillimi i vitit 2023 pasi ato mund të ndikojnë në zbatimin e programit (për shembull, duke pasur parasysh vendosni një identifikim elektronik duke ndjekur standardet eIDAS). Natyrisht, pasi të përcaktohet qëllimi i strategjisë së qeverisjes elektronike, ajo duhet të marrë parasysh se si do të jetë e përputhshme me objektivat e programit ABR dhe cili do të jetë ndryshimi në shtrirjen dhe ndërhyrjen midis tyre.</i></p>	<p>Zyra e BE-së</p>	<p>Pranohet pjesërisht</p>	<p><i>Nën aspektin e qasjes strategjike, është theksuar ndërlidhja e dokumenteve. Mirëpo, siç është theksuar edhe në Program, SQE do të ofrojë qasjen strategjike për infrastrukturën teknologjike në administratën publike. Natyrisht, se caqet e SQE do të jenë në përputhje me PPZBA.</i></p>
<p>Koment i përgjithshëm</p>	<p><i>Ndërsa ka një specifikim për strukturat e koordinimit politik (komisioni i planifikimit strategjik), nuk është e qartë se cili organ/institucione do të jetë përgjegjëse për koordinimin e nivelit teknik, kontrollin e cilësisë dhe strukturat e zbatimit për këtë program (pika 7.2 specifikon vetëm Detyrat por vetëm pjesërisht përgjegjësitë institucionale. Referohet një</i></p>	<p>Zyra e BE-së</p>	<p>Pranohet</p>	<p><i>Pjesa 7.2 ofron në mënyrë të qartë përgjegjësitë e institucioneve në zbatimin e PPZBA dhe po ashtu identifikon nevojat për ndryshime në udhëzimet aktuale për të arritur këto reforma të planifikuara. Trupit</i></p>

	<i>organ qeveritar, i cili është vlerësimi dhe kujdesi për zbatimin e programit. A mund t'i jepet tashmë këtij organi një emër specifik, pasi organi duhet të vendoset dhe miratohet nëpërmjet miratimi i këtij programi Një pasqyrë vizuale mund të mbështesë prezantimin e informacionit në këtë pjesë). Përveç rolit të ZPS-së dhe KPS-së në procesin e koordinimit politik dhe profesional, nuk përmendet roli (nëse ka!) i MPB-së si ministria kryesore përgjegjëse për zhvillimin dhe drejtimin e RAP. Në lidhje me koordinatorin e propozuar të ABR-së – nuk është e qartë se ku do të vendoset ky pozicion (nën ZKM/ZPS?). Nuk tregohet kohëzgjatja e programit. Mund të jetë për një periudhë 6-vjeçare me planet e veprimtimit për një periudhë 2-3 vjeçare.</i>			<i>qeveritar i është vendosur emri sipas rekomandimit. Sa i përket rolit të MIA, është theksuar roli i ASHI në këtë proces. Po ashtu, është theksuar në Program që procesi i barrës administrative, do të vendoset nën përgjegjësinë e ZPS. Kohëzgjatja e Programit është 2022-2027, ndërsa e PV është 2022-2024.</i>
Koment i përgjithshëm	<i>Mund të shtohet një analizë e shkurtër e situatës, e cila përbëhet nga problemet kryesore aktuale konkrete që programi synon të adresojë. Ndoshta disa gjëra mund të merren nga koncepti i dokumentit të miratuar në mars 2020.</i>	Zyra e BE-së	Nuk pranohet	<i>Është theksuar analiza e situatës shumë shkurtimisht dhe në mënyrë të përgjithshme. Mirëpo, nuk është përdorur koncepti i dokumentit, pasi që të dhënat në të janë të vjetra, rekomandimet dhe planifikimet janë të gabuara dhe analiza e saj nuk është relevante më, posaçërisht për shkak të pandemisë COVID 19.</i>
Koment i përgjithshëm	<i>Barazia gjinore nuk trajtohet në program apo veçanërisht përmes treguesve.</i>	Zyra e BE-së	Pranohet	<i>Barazia gjinore është theksuar në pjesën narrative të Programit, tek pjesa Prioritetet.</i>
Koment i përgjithshëm	<i>Nuk ka vlerësime treguese të burimeve financiare (si nga partnerët ashtu edhe nga buxheti i shtetit) për zbatimin e aktiviteteve në PV. Ndarjet buxhetore nga shteti duhet të pasqyrohen edhe në buxhetin vjetor të Kosovës. Bazuar në një pasqyrë të tillë, boshllëku financiar duhet të identifikohet (nëse ka), së bashku me pasqyrën e aktiviteteve të financuara nga BE-ja ose donatorët dhe në cilën shumë.</i>	Zyra e BE-së	Pranohet	<i>Është vendosur kostoja për secilin veprim dhe ndarjet buxhetore sipas rregullave në fuqi.</i>
Koment i përgjithshëm	<i>Komunikimi dhe koordinimi me palët e tjera të interesuara është i përcaktuar mirë në draft program. Lidhjet me planin promovues të RAP-it gjithashtu mund të krijohen aty ku është e mundur.</i>	Zyra e BE-së	Pranohet	<i>BA është proces në kuadër të RAP dhe kurdo që komunikohet dhe promovohet kjo, komunikohet dhe promovohet edhe RAP.</i>
Koment specifik Metodologjia e Përgjithshme	<i>Nuk është e qartë se cilët zyrtarë publikë do të kryejnë testet e proporcionalitetit dhe kush do të marrë vendime për elementët dhe hapat proceduralë të panevojshëm? Si do të inicohet metoda “një brenda, një jashtë” përveç përgatitjes</i>	Zyra e BE-së	Pranohet pjesërisht	<i>Është theksuar se cilët zyrtarë publikë do të përdorin testin e proporcionalitetit dhe është vendosur se kush e merr vendimin</i>

	<i>së një plani? Thuhet se vëllimi më i madh i rasteve të barrës administrative krijohet nga aktet nënligjore, por nevojitet sqarim i mëtejshëm në lidhje me mjetin e konsolidimit të legjislacionit parësor dhe dytësor të propozuar, ndoshta si aktivitete konkrete në planin e veprimit.</i>			<i>për elementet e thjeshtimit. Është dhënë një përshkrim i përgjithshëm për metdoën “një brenda, një jashtë”, mirëpo kjo pritet të bëhet me zhvillimin e planit për këtë metodë, siç është theksuar në PPZBA. Ndërsa, veprimet e nevojshme për konsolidimin e akteve juridike janë vendosur në SRAP, tek pjesa për zhvillimin dhe koordinimin e politikave.</i>
Koment specifik Modeli i Kostimit Standard	<i>Është parashikuar që udhëzuesi i përdorimit të MKS të përditësohet nga ZPS. Duhet informacion se si do të zbatohet në praktikë nga ministritë e linjës dhe si do të përmirësohen kapacitetet e tyre për këtë, ndoshta sërish si aktivitete konkrete në planin e veprimit.</i>	Zyra e BE-së	Pranohet	<i>Kjo është e vendosur te pjesa e ngritjes së kapaciteteve dhe në PV bënë pjesë nën veprimet për trajnimin e zyrtarëve, në ZKM dhe në Ministri.</i>
Koment specifik Digjitalizimi	<i>Kjo pjesë duhet të shtjellohet më tej për të konstatuar se të gjitha shërbimet janë në dispozicion në të dyja gjuhët zyrtare në portalin e-Kosova që nga fillimi. Përveç kësaj, mund të shtohet një dispozitë për të qenë të vetëdijshëm se nevojat e pakicave, grupeve të pafavorizuara sociale dhe personave me aftësi të kufizuara duhet gjithashtu të adresohen. Gjithashtu duhet të vendosen lidhjet me agjendën digjitale dhe strategjinë e Qeverisjes elektronike të qeverisë, nëse është e mundur në këtë fazë, si dhe me platformat e tjera ekzistuese elektronike në organet publike (jo vetëm e-Kosova).</i>	Zyra e BE-së	Pranohet	<i>Është theksuar se të gjitha shërbimet duhet të vendosen në dy gjuhët zyrtarë. Po ashtu, janë theksuar edhe aspektet që kanë të bëjnë me minoritetet dhe me grupet e cënueshme tek pjesa e komunikimit dhe konsultimit.</i>
Koment specifik Konsultimi dhe komunikimi	<i>Pjesa e komunikimit është e përpunuar mirë qoftë me detaje, megjithatë, referencë e mëtejshme mund t'i bëhet bashkërendimit me donatorët, të cilët ofrojnë fonde të konsiderueshme për të mbështetur autoritetet kombëtare në zbatimin e reformave dhe për përfshirjen e OSHC-ve, akademisë dhe bizneseve si lojtarë aktivë në dialogun e politikave dhe në drejtimin e procesit të reformave dhe rritjen e transparencës dhe llogaridhënies.</i>	Zyra e BE-së	Pranohet	<i>Është vendosur një pjesë për koordinimin me donatorë në kuadër të procesit të barrës administrative. Po ashtu, janë theksuar veprime të posaçme për koordinim dhe përfshirje të donatorëve në proces.</i>